

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

TÁ LANDIÐ KØVIR TAÐ PRIVATA

Umsíðir kemur uppskot í tingið um at taka kappingaravlagandi rættin hjá Kringvarpi Føroya at senda lýsingar.

Tað eru tær báðar, Gunvør Balle úr Tjóðveldi og Rigmor Dam úr Javnaðarflokkinum, sum hava lagt fram uppskotið, sum í stuttum gongur út uppá, at Kringvarp Føroya ikki longur sleppur at selja lýsingar og sponserat. Hinvegin verður kringvarpsgjaldið fritikið fyri MVG – sum síðani verður latið Kringvarpinum. Tað merkir, at í staðin fyri at fáa 46 milliónir krónur inn í kringvarpsgjaldi, fær stovnurin eisini tær 11,5 milliónirnar, sum landskassin hevði fingið í mvg. Borgarin rindar

tað sama í kringvarpsgjaldi frammanundan, meðan landskassin missir tilsvarendi mvg-inntøku.

Fyri privatu miðlarnar er tað altavgerandi, at viðurskiptini verða broytt. Tað hoyrir ongastaðni heima, at ein almennur stovnur, sum verður beinleiðis figgjaður við brúkaragjaldi, samstundis sum stovnurin fær fleiri milliónir úr landskassanum til sendinet, eisini kann kappast við privatu miðlarnar, sum liva á hundrad prosent handilsligum grundarlag uttan eina einastu krónu í stuðuli.

Allir teir stóru flokkarnir hava umsitið mentamál tað sum farið er av hesi øldini, so vit kunnu siga,

at allir fyra flokkarnir hava ligið á málinum. Tí er tað eitt gylt høvi hjá Bjørn Kalsø, sum nú varðar av málinum, at tryggja, at vit framyvir eisini kunnu hava privatar miðlar.

Um so er, at lögtingið ikki vil taka rættin hjá Kringvarpinum til at selja lýsingar frá stovninum, so eigur lögtingið samstundis at taka av kringvarpsgjaldið – ella at býta pengarnar, sum koma inn í kringvarpsgjaldi til allar miðlar.

Vit hava brúk fyri einum sterkum og góðum almennum public service stovni, sum Kringvarpi Føroya. Sum stóðan er nú, so er skráin hjá Kringvarpinum spekkað við lýsingum og sponsoringum. Eingin sending

fer í lufta, uttan at lurtarin, sum við lóg er tvungin at gjalda kringvarpsgjald, fær at vita, hvør handilsmaður hevur sponserað sendingina.

Samstundis sum hetta undirgreivur trúvirði hjá stovninum, so tekur tað eisini lívið úr privatu miðlunum.

Tað kann landsstýrismaðurin í mentamálum ikki standa modell til. Tað kunnu tingfólk heldur ikki.

Hóast uppskotið á ongan hátt gevur privatum miðlum almennt stuðul, so er tað gott. Tí við hesi broyting fáa privatu miðlarnir frið at arbeiða – uttan at kappast við sjálvan landskassan um lýsingarpengarnar.

Uppskotið gevur privatu miðlunum arbeiðsfrið

Edmund bluffar aftur

Í samrøðu við Rás2 í gjár lat Edmund Joensen skína í gjøgnum, at um vit fáa eina Vinstra-stjórn í Danmark, so skulu vit nokk siggja, at blokkstuðulin hækkar.

Men hetta er líka stórt blúff, sum tað ið Edmund Joensen saman við Kaj Leo Holm Johannesen leveraði undir báðum valstríðunum – til fólkatingsvalið í september í 2011 og lögtingsvalið í oktober 2012 – um at blokkstuðulin skuldi hækka millum 130 og 200 milliónir krónur.

– So leingi Føroyar og Danmark hava dýr felagsmál, er stóddin á blokkinum »brandaktuell«, segði Edmund Joensen, sum heldur fast við, at danski blokkurin til Føroya eigur at verða »normaliseraður« aftur, sum kann kallar tað.

Tað merkir, at blokkurin skal hækka 150-200 milliónir krónur. Hetta er upphæddin, sum blokkurin er lægri um árið av tí, at hann varð frystur fastur fyrst í hesi øldini.

Landsstýrið hevur samráðst við donsku stjórnina um at hækka blokkin, men tað vildi danska stjórnin ikki hoyra talan um.

Eingin skal billa okkum inn, at Edmund fær lokkað Løkke at hækka lækkaða blokkin aftur...

Men Edmund Joensen vónar, at tann næsta danska stjórnin ikki verið so stívrend ímóti føroyingum, sum hendan stjórnin er.

Tí vónar hann, at Vinstriflokkurin fær stjórnarvaldið aftur í Danmark eftir næsta fólkatingsval.

– So skulu tit bara siggja, sigur Edmund Joensen.

Hóast Edmund stríðist sítt stríð, so er tað eingin annar, sum trýr honum. Heldur ikki hansara egni formaður, sum langt síðani hevur slept hesum vallyfti. Hann hevur enntá givið eina komandi samgongu signal um, at hon heldur ikki skal broytta blokkstuðulin, og tí hevur hann gjørt eina avtalu, sum

røkkur inn í næsta valskeið.

Eingin annar flokkur í Føroyum trýr upp á møguleikan at hækka blokkstuðulin aftur, og Vinstriflokkurin í Danamrk hevur alment boðað frá, at hanner eins kargur, sum Javnaðarflokkurin danski.

– Tað er Fólkaflokkurin, sum hevur staðið fyri »blokkminkingarpolitikkini«, og Fólkaflokkurin og Jørgen Niclasen eru alt og eitt hjá lögmanni. So góði Edmund, her er eingin vón, hvørki í Føroyum ella í Danmark – ella millum vinir og figgindar.

– At halda fast við hatta vallyftið er at bluffa og harvið at halda veljaran fyri gjøldur.

Um hjúna-bandið

HERI MOHR
KJAK SÍÐA 16

Málið og hjúna-bandslóg

SIGVALD KRISTIANSEN
KJAK SÍÐA 16

Boykottaðu orðaskifti í tinginum

Orðaskiftið um uppskotið at loyva samkyndum hjúnabandi, var rættiliga sermerkt, tí bara try tingfólk fyri samgonguna tóku orðið, eitt fyri hvønn flokk.

Heldur ikki lögmaður, sum varðar av málinum í landsstýrinum, tók orðið.

Björt Samuelsen, sum var við at leggja uppskotið fram, sigur, at orsøkin til tað var, at samgongan samdust um beinleiðis at boykotta viðgerðina.

Tað hevur hon fingið at vita frá tinglimum í samgonguni.

Og nú vil hon hava at vita frá lögmanni, hvat hann heldur um slíka framferð.

Hon spyr lögmann, um hann kann vátta tað, samgongulimir hava sagt um, at bara framsøgufólkini fyri samgonguflokkarnir skuldu taka orðið í málinum, og at øll hini skuldi tiga, sama hvat annars varð sagt í viðgerðini.

Hon vil eisini hava at vita, um lögmaður heldur, at hetta er rímligt at gera í máli, sum snýr seg um nakkað so álvarsamt sum borg-

arlig rættindi hjá einum minnilutabólki?

Og hon spyr eisini lögmann, um hann heldur, at tað er gagnligt fyri fólkaraðið at avmarka kjakið til eitt minstamark, tá ið talan er um mál, stór ósemja er um.

Björt Samuelsen vísir á, at ein aðaltáttur í einum væl virkandi tingi er kjak, har tey fólkavaldu siga sína hugsan og tala fyri ella ímóti uppskotum, ið verða lögð fyri tey at taka støðu til.

Men eftir tí, samgongulimir siga, avgjörði samgongan longu frammanundan, at bara trý umboð fyri samgonguna skuldu taka orðið í málinum um samkynd hjúnaband.

– Hesum boðum valdu øll samgongumboðini at akta, og tí varð longu greitt frammanundan, at viðgerðin fór at verða sera avmarkað.